

Till
Regionstyrelsen för svar
Ambulansdirigeringsnämnden för svar
Kollektivtrafiknämnden för svar
Kostnämnden för svar
Regionfullmäktige för kännedom

Granskning av delegationshanteringen

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av delegationshantering. Syftet är att granska huruvida regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden i Region Västmanland säkerställer att hanteringen av delegation av beslutsrätt sker på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Vår bedömning är att regionstyrelsen och nämnderna inte helt säkerställer att hanteringen av delegation av beslutsrätt sker på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Granskningen visar att delegationsordningarna följer en enhetlig struktur och i regel har tydliga beslut formulerats. Det framgår vad besluten avser, delegat samt möjlighet till vidaredelegation. Det framgår dock att ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden saknar en tydlig dokumentation över vidaredelegerade beslut. Tidsfristen för anmälan framgår heller inte tydligt för regionstyrelsen och nämnderna även om det i intervjuer anges att praxis är att delegerade beslut anmäls till nästkommande sammanträde. Delegationsordningarna kan även förtydligas med numrering av beslut i syfte att stärka spårbarheten.

Det finns inga enskilda rutiner för anmälan av beslut men i delegationsordningarna finns angivna principer för anmälan av delegerade beslut. Utformning av delegationsbeslut framgår dock inte där men det finns en upprättad mall som ska utgöra underlag för dokumentation av beslut.

Stickprovet i granskningen visar att upprättad mall används och att delegat, beslutsdatum och beslutsärende framgår. I enskilda fall saknas datum för beslutet för regionstyrelsen och i vissa fall saknas uppgifter om diarienummer gällande beslut för regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden. Beslut som anmäls i grupp för en period riskerar även att inte efterleva den praxis som finns att beslut ska anmälas till kommande sammanträde.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden:

- Genomför en översyn av delegationsordningar för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut är inkluderade inom respektive nämnds ansvarsområde och att beslutsformuleringar är tydliga.
- Genomför en översyn av befintliga rutiner och säkerställ att tidsfristen och formerna för anmälan av delegationsbeslut tydliggörs.
- Säkerställ en tillräcklig intern kontroll gällande delegationshanteringen, exempelvis genom att inkludera uppföljning i internkontrollplanen eller att genomföra regelbundna stickprov i samband med nämndernas sammanträden.
- Säkerställa att tillräcklig information ges om lagförändringar utifrån den nya kommunallagen.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden.

- Säkerställ en tydlig dokumentation av vidaredelegationen som har en tydlig koppling till delegationsordningarna.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden:

- Säkerställ att befintliga rutiner och reglementen överensstämmer med varandra.

Iakttagelser och bedömningar i sin helhet framgår i bifogad rapport. Revisorerna önskar svar från regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden senast 2021-04-28.

FÖR REGIONENS REVISORER

Hans Strandlund
Ordförande

Frank Pettersson
Revisor

Granskning av delegationshanteringen

Region Västmanlands revisorer

Januari 2020

Mathias Westergaard Nielsen

Kim Ivarsson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Metod	4
Iakttagelser och bedömningar	5
Delegationsordningarnas utformning	5
Iakttagelser	5
Bedömning	6
Tydlighet i den delegerade beslutanderätten	7
Iakttagelser	7
Bedömning	8
Rutiner och riktlinjer	9
Iakttagelser	9
Bedömning	10
Efterlevnad av regler och rutiner	10
Iakttagelser	10
Bedömning	12
Är regler och rutin	12
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	13

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av delegationshantering. Syftet är att granska huruvida regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden i Region Västmanland säkerställer att hanteringen av delegation av beslutsrätt sker på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Vår bedömning är att regionstyrelsen och nämnderna **inte helt** säkerställer att hanteringen av delegation av beslutsrätt sker på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Granskningen visar att delegationsordningarna följer en enhetlig struktur och i regel har tydliga beslut formulerats. Det framgår vad besluten avser, delegat samt möjlighet till vidaredelegation. Det framgår dock att ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden saknar en tydlig dokumentation över vidaredelegerade beslut. Tidsfristen för anmälan framgår heller inte tydligt för regionstyrelsen och nämnderna även om det i intervjuer anges att praxis är att delegerade beslut anmäls till nästkommande sammanträde. Delegationsordningarna kan även förtydligas med numrering av beslut i syfte att stärka spårbarheten.

Det finns inga enskilda rutiner för anmälan av beslut men i delegationsordningarna finns angivna principer för anmälan av delegerade beslut. Utformning av delegationsbeslut framgår dock inte där men det finns en upprättad mall som ska utgöra underlag för dokumentation av beslut.

Stickprovet i granskningen visar att upprättad mall används och att delegat, beslutsdatum och beslutsärende framgår. I enskilda fall saknas datum för beslutet för regionstyrelsen och i vissa fall saknas uppgifter om diarienummer gällande beslut för regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden. Beslut som anmäls i grupp för en period riskerar även att inte efterleva den praxis som finns att beslut ska anmälas till kommande sammanträde.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden:

- Genomför en översyn av delegationsordningar för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut är inkluderade inom respektive nämnds ansvarsområde och att beslutsformuleringar är tydliga.
- Genomför en översyn av befintliga rutiner och säkerställ att tidsfristen och formerna för anmälan av delegationsbeslut tydliggörs.
- Säkerställ en tillräcklig intern kontroll gällande delegationshanteringen, exempelvis genom att inkludera uppföljning i internkontrollplanen eller att genomföra regelbundna stickprov i samband med nämndernas sammanträden.
- Säkerställ att tillräcklig information ges om lagförändringar utifrån den nya kommunallagen.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden.

- Säkerställ en tydlig dokumentation av vidaredelegationen som har en tydlig koppling till delegationsordningarna.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden:

- Säkerställ att befintliga rutiner och reglementen överensstämmer med varandra.

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) får en nämnd uppdra till presidiet, utskott, en ledamot/ersättare eller till en anställd i regionen att besluta på styrelsens/nämndens vägnar i visst, eller en viss grupp av ärenden. Dessutom ger lagen möjlighet för styrelsen/nämnden att ge förvaltningschef rätt att vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd inom regionen.

Kommunallagen ger också anvisning om vilka ärenden som inte får delegeras. Det är i första hand ärenden som handlar om mål, inriktning, omfattning och kvalitet av verksamheten. Det anses vara en ren politisk uppgift och att delegera dessa ärenden kan rubba styrelsens/nämndernas övergripande ansvar för verksamheterna.

Nya regler i kommunallagen ger även styrelsen/nämnderna möjlighet att själva avgöra vilka beslut som ska anmälas tillbaka till styrelsen/nämnderna. Beslut som inte anmäls men som är överklagbara enligt KL ska protokollföras särskilt och tillkännages på anslagstavlan. Revisorerna har utifrån risk- och väsentlighet beslutat om att granska hanteringen av delegation.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet är att granska huruvida regionstyrelsen och nämnderna i Region Västmanland säkerställer att hanteringen av delegation av beslutsrätt sker på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Revisionsfrågor:

- Är delegationsordningarna ändamålsenliga, anpassade till organisationen och uppfyller de lagens krav?
- Är den delegerade beslutsrätten tydligt formulerad i delegationsordningarna?
- Finns ändamålsenliga regler och rutiner för dokumentation, protokollering samt anmälan av beslut som fattas med stöd av delegation?
- Är regler och rutiner kring dokumentation, protokollering och återrapportering kända i organisationen och efterlevs de?

Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Reglementen för styrelser och nämnder
- Delegationsordningar för styrelser och nämnder samt övriga styrande regler och rutiner med relevans för revisionsfrågorna

Avgränsning

Granskningen avgränsas till regionstyrelsen, ambulansdirigeringsnämnden, kollektivtrafiknämnden samt kostnämnden.

Ambulansdirigeringsnämnden och kostnämnden är gemensamma nämnder mellan Region Västmanland, Region Uppsala och Region Sörmland men med Region Västmanland som vårdregion.

Metod

Intervjuer har genomförts med nämndsekreterare för respektive nämnd, chefsjurist, administrativ chef, administrativ direktör, ambulansstrateg, ekonomichef, förvaltningsdirektör kollektivtrafikförvaltningen, förvaltningsdirektör för, fastighets- och serviceförvaltningen och verksamhetschef kost. Vidare har genomgång och analys gjorts av de aktuella delegationsordningarna samt andra styrande dokument.

Ett stickprov genomförts i varje myndighet i syfte att verifiera att hantering av delegationsbeslut sker på ett ändamålsenligt och korrekt sätt.

Slutligen har en webbenkät skickats ut till ordinarie ledamöter i regionstyrelsen och berörda nämnder. Enkäten syftar till att få en översiktlig bild av ledamöternas uppfattning om beslutsnivåer, beslutsinstanser och rutiner för återrapportering av delegationsbeslut. Svarsfrekvensen uppgick till 65 procent.

De intervjuade har fått möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Iakttagelser och bedömningar

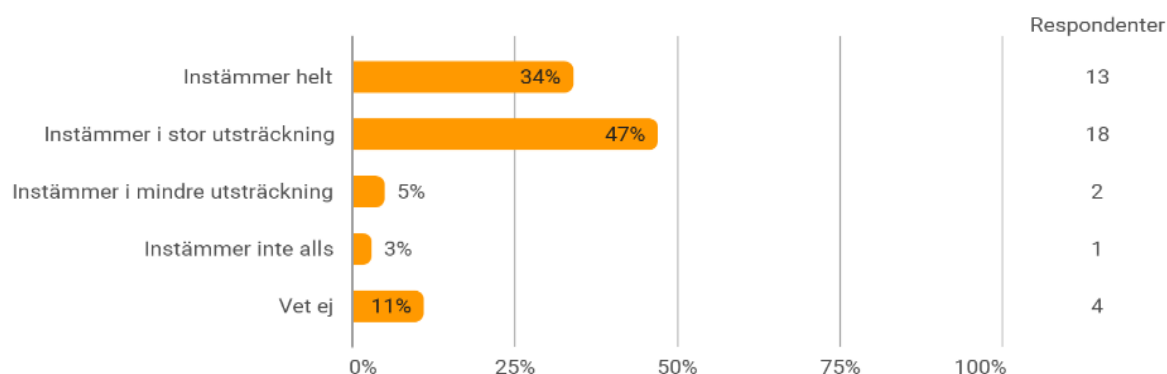
Delegationsordningarnas utformning

iakttagelser

Delegationsordning	Daterad
Regionstyrelsen - strategisk styrelse	2020-01-01
Regionstyrelsen - driftnämnd	2020-01-01
Gemensam Abulansdirigeringsnämnd	2015-09-22
Kollektivtrafiknämnden	2020-11-05
Gemensam kostnämnd	2017-08-14

Ett dokument har upprättats för verkställighetsbeslut, *Struktur och mall för verkställighetsbeslut* 2019-12-10. Av dokumentet framgår att i syfte att få en gemensam struktur för chefers ansvar och befogenheter, verkställighetsbesluten, har en gemensam mall tagits fram för förvaltningarna. Dessa reglerar ansvar och befogenhet för samtliga chefsnivåer under förvaltningsdirektör. Förvaltningsdirektören ska årligen revidera beslutet om verkställighet och använda angiven struktur och mall. Vidare framgår att regionstyrelsen har fastställt vilka beslutsområden som delegerats i sin delegationsordning vilket även anges i dokumentet. Regionstyrelsen och nämnderna har inte fattat beslut om tidsram för anmälning av delegationsbeslut. I intervjuer framgår att delegationsordningarna ses över med två årsintervall där påminnelser går ut till samtliga nämnder.

Diagram 1.1 Nämnden beslutsfattande har delegerats i tillräcklig utsträckning

Enligt enkätresultatet instämmer 81 procent helt eller i stor utsträckning om att beslutsfattande har delegerats i tillräcklig utsträckning. På frågan om delegationsordningarna innehåller samtliga relevanta ansvarsområden instämmer 92 procent helt eller i stor utsträckning om påståendet.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen har upprättat två delegationsordningar. Den ena rör beslut för regionstyrelsens som strategisk styrelse och den andra rör beslut för regionstyrelsen som driftnämnd. Delegationsordningarna följer en enhetlig struktur och inledningsvis framgår information om att

ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet och vissa beslut som rör myndighetsutövning mot enskild kan inte delegeras. Delegationsordningen för regionstyrelsen som strategisk styrelse är mer omfattande än den för regionstyrelsen som driftnämnd. Samtliga delegationsbeslut ska anmälas till regionstyrelsens arbetsutskott vilket inkluderar beslut på regionstyrelsens vägnar i ärende som är så brådskande att styrelsens beslut inte kan avvaktas (delegerat till regionstyrelsens presidium).

I intervjuer framgår att en revidering av regionstyrelsens delegationsordningar pågår där delegationsordningarna ska sammanfogas till ett dokument.

Ambulansdirigeringsnämnden

Vissa beslut av myndighetskaraktär saknas som exempelvis avslag på utlämnande av allmän handling eller anställning av personal. En del beslut som återfinns i övriga nämndernas delegationsordningar saknas här, exempelvis "beslut om att utse behörighetsattestanter". Enligt de intervjuade beror detta på att nämnden inte har en gemensam ekonomi med avtalsparterna. Enligt reglemente ansvarar nämnden för att teckna de avtal som Sjukvårdens Larmcentral behöver teckna med extern part för att kunna fullfölja samverkansuppdraget. Delegation inom detta område saknas dock. Enligt intervjuer så tecknas avtal av regiondirektör eller på verksamhetsnivå beroende på avtalets art. Det kan finnas en formell otydlighet avseende detta men i praktiken framhävs att det fungerar väl. Nämnden har endast sju delegerade beslut. Totalt anges tre delegater i form av ordförande, administrativ direktör och ambulansstrateg.

Kollektivtrafiknämnden

I nämndens delegationsordning anges tre delegater i form av nämndens presidium, nämndens ordförande och förvaltningsdirektör. Beslut om anställning är inte inkluderat i nämndens delegationsordning. För beslut av ekonomisk karaktär finns beloppsgränser angivet. Två beslut har adderats i samband med att nämnden reviderade sin delegationsordning, 2020-11-05, enligt nedanstående.

- Beslut om avgångsvederlag, i samråd med HR-direktör.
- Avskrivning av fordringar och kassaförluster över ett halvt basbelopp.

Kostnämnden

Av delegationsordning framgår att två delegater finns totalt i form av nämndens ordförande och förvaltningsdirektör. Beslut om anställning saknas i nämndens delegationsordning. För beslut av ekonomisk karaktär finns beloppsgränser angivet.

Bedömning

Är delegationsordningarna ändamålsenliga, anpassade till organisationen och uppfyller de lagens krav?

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Bedömningen baseras på att vid granskning av delegationsordningarna noterades inga beslut som bedöms som verkställighet, det vill säga beslut som fattas av rutinmässig karaktär där inte särskilda övervägande föreligger, vilket är positivt. Delegationsordningarna följer en enhetlig struktur men flera beslut av myndighetskaraktär bör enligt vår mening vara enhetliga för styrelsen och nämnderna som exempelvis beslut om avslag av allmän handling. Ett annat exempel på

delegationsbeslut som inte återfinns är beslut om anställning av personal¹. Vidare saknas beslut om tidsfristen för anmälan av delegationsbeslut. Vi bedömer utifrån kommunallagens 6 kap 40 § att det formellt inte går att avsäga sig återrapportering av beslut som avser ärenden som är så brådskande att styrelsens avgörande inte kan avvaktas (även om arbetsutskottets protokoll anmäls där anmälan framgår). Vi bedömer även att rättsläget inte är helt tydligt avseende möjligheten att delegera den typen av beslut till presidiet.

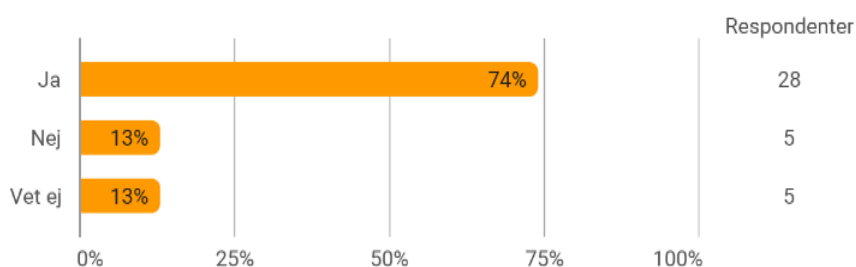
Tydlighet i den delegerade beslutanderätten

Iakttagelser

Samtliga nämnder har delegationsordningar upprättade efter en enhetlig struktur. Besluten är i regel konkret utformade men kan förtydligas i vissa fall. Beslutskategorierna anges tydligt i samtliga delegationsordningar avseende typ av beslut, delegat samt om beslutet kan vidaredelegeras.

Delegat anges med funktion och det är i regel endast en funktion per delegationsbeslut. Regionstyrelsen har upprättat en sammanställning av vidaredelegation, 2020-01-01. Sammanställningen anger typ av beslut, ursprunglig delegat och vidaredelegater. Vidaredelegater anges med funktion och namn vilket ställer krav på löpande uppdateringar vid personalomsättning av delegationsmottagare. Nämnderna har inte upprättat en tydlig vidaredelegation av besluten. Det framgår endast om möjlighet till vidaredelegation finns. Utöver dessa gemensamma iakttagelser har följande noterats utifrån genomgång av delegationsordningarna.

Diagram 1.2 Beslut fattade på delegation anmäls till nämnden på ett tydligt sätt.

Av enkätresultatet framgår att 74 procent av respondenterna uppger att beslut fattade på delegation anmäls på ett tydligt sätt. På frågan om delegationsordningen är tydlig avseende vilken funktion som får fatta beslut instämde 89 procent helt eller i stor utsträckning om påståendet medan 11 procent uppgav, vet ej.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen har som tidigare nämnts två delegationsordningar en som anger beslut i egenskap av driftnämnd och en som anger beslut i egenskap av strategisk styrelse. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet och vissa beslut som rör myndighetsutövning mot enskild kan inte delegeras.

Delegering omfattar endast sådana beslut som ryms inom budget. Om ärendet som delegerats kan bli prejudicerande eller om det är svårbedömt eller om ärendet är av större omfattning ska ärendet underställas styrelsen för beslut.

¹ Justitieombudsmannen (JO) har i flera fall (se t.ex. JO 2004/05 s. 353 och JO 2012/13 s. 430) uttalat kritik mot att vissa anställningsbeslut som fattats på delegation, inte anmälts till styrelse respektive nämnd och att överklagandetiden därmed inte börjat löpa. (Prop. 2016/17:171)

Beslut som fattats enligt delegation ska anmälas till styrelsens arbetsutskott. Enligt intervjuer anmäls utskottets protokoll till regionstyrelsens sammanträden och styrelsen får genom det återrapportering av delegationsbeslut. I de beslut där rätt till vidaredelegation finns angivet avses vidaredelegation i ett led. De tjänstepersoner som fått uppdrag att fatta beslut genom vidaredelegation ska anmäla besluten till styrelsens arbetsutskott.

Besluten i regionstyrelsens delegationsordning är i regel konkret utformade. Vissa beslut kan tydliggöras vilka beslut som avses och exempelvis nedanstående beslut:

- Ansvara för ledning och samordning av övergripande beredskaps- och katastrofplanering.
- Svara för organisering av ledning och samverkan av det operativa arbetet vid extraordinära händelser.
- Regionens förvaltningsorganisation efter samråd med Demokratiberedningen.

Ambulansdirigeringsnämnden

Av delegationsordning framgår att nämnden inte har några beslut av ekonomisk karaktär där beloppsgränser kan vara tillämpligt. Möjlighet till vidaredelegation anges genom om det medges eller ej men information om till vem vidaredelegationen ges saknas. Vi har tagit del av ett separat beslut² om delegation där det framgår att vidaredelegation medgetts till chefsjurist och dåvarande landstingsjurist.

Kollektivtrafiknämnden

I nämndens delegationsordning framgår att enskilda myndighetsbeslut för färdtjänst inte formulerats utan benämns under samlingsbegreppet "beslut rörande myndighetsutövning för färdtjänst och riksferdtjänst". Beslut av ekonomisk karaktär är angivet med beloppsgräns. Möjlighet till vidaredelegation anges genom om det medges eller ej men information om till vem vidaredelegationen ges saknas.

Kostnämnden.

Delegationsordningen anger beloppsgränser för de beslut som återfinns och är av ekonomisk karaktär. Möjlighet till vidaredelegation anges genom om det medges eller ej men information om till vem vidaredelegationen ges saknas. Enligt intervjuer finns möjlighet till vidaredelegation men det har inte tillämpats vad de intervjuade känner till.

Bedömning

Är den delegerade beslutsrätten tydligt formulerad i delegationsordningarna?

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld

Bedömningen baseras på att samtliga nämnder upprättat delegationsordningar efter en enhetlig struktur. Besluten är i regel konkret utformade men kan förtydligas i vissa fall. Beslutskategorierna finns upprättade och anger typ av beslut, delegat och möjlighet till vidaredelegation. Delegat anges med funktion och det är i regel endast en funktion per delegationsbeslut vilken även kan bidra med en tydlighet i den delegerade beslutanderätten. Beloppsgränser finns upprättade för beslut av ekonomisk karaktär.

Regionstyrelsen har upprättat en sammanställning av vidaredelegationen, ambulansdirigeringsnämnden har tagit ett enskilt beslut för vidaredelegationen men saknar motsvarande sammanställning som regionstyrelsen upprättat. För kostnämnden och

² Beslut, 2016-06-30 Delegations till chefs- och landstingsjurist.

kollektivtrafiknämnden saknas en tydlig dokumentation över vidaredelegerade beslut. I kommunallagens förarbeten anges att rätten att vidaredelegera måste utnyttjas på ett sådant sätt att nämnden alltid har vetskap om vem som har rätt att fatta beslut. Anledningen till detta är att nämnden ska kunna utöva sin kontroll av verksamheten och återkalla ett sådant uppdrag om behov av detta skulle uppkomma. Bestämmelserna i kommunallagen avseende vidaredelegation medger heller inte att beslutanderätt vidaredelegeras i flera led. Detta är dock förtydligat i delegationsordningarna.

Tidsfristen för anmälan framgår heller inte tydligt för regionstyrelsen och nämnderna även om det i intervjuer anges att praxis är att delegerade beslut anmäls till nästkommande sammanträde. Delegationsordningarna kan även förtydligas med numrering (exempelvis 1.1) för att förtydliga hänvisningar till fattade beslut.

Rutiner och riktlinjer

Iakttagelser

I ärendehandbok³, riktlinjer för ärendeberedning i Region Västmanland framgår övergripande information om den delegerade beslutanderätten. En mall finns framtagen för protokollföring av delegationsbeslut. Mallen innehåller en struktur för hur protokoll ska föras för redovisning av delegationsbeslut till regionstyrelsen. Mallen innehåller information om datum, diarienummer, delegat samt ärende och beslut.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen har ingen särskild rutin för utformning och anmälan av delegationsbeslut. Den information som framgår av reglemente och de inledande principer för delegerade beslut som anges i inledningen av delegationsordningen ska därmed utgöra ramen för anmälningsförfarandet. Av regionstyrelsens⁴ reglemente framgår att styrelsen fastställer en delegationsordning där det även framgår om regiondirektören/förvaltningsdirektör får rätt att vidaredelegera. Beslut som fattats på vidaredelegation ska anmälas till chefen, vilken i sin tur ska anmäla delegationsbeslut i den ordning nämnden bestämmer.

Av reglementet framgår att styrelsen får uppdra åt ledamot eller ersättare eller åt grupp av ledamöter och/eller ersättare eller åt tjänsteman att på styrelsens vägnar besluta i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden, dock inte i fall som avses i Kommunallagens 6 kap 38 §. Beslut som fattas på delegation ska anmälas till styrelsen som bestämmer hur det ska ske.

I delegationsordningarna anges samstämmiga principer för hur delegeringen ska tillämpas. Det framgår att delegering omfattar endast sådana beslut som ryms inom budget. Om ärendet som delegerats kan bli prejudicerande eller om det är svårbedömt eller om ärendet är av större omfattning ska ärendet underställas styrelsen för beslut.

Beslut som fattats enligt delegation ska anmälas till styrelsens arbetsutskott. I de beslut där rätt till vidaredelegation finns angivet avses vidaredelegation i ett led. De tjänstepersoner som fått uppdrag att fatta beslut genom vidaredelegation ska anmäla besluten till styrelsens arbetsutskott.

Nämnderna

Nämnderna saknar enskilda rutiner för utformning och anmälan av delegationsbeslut. Den information som framgår av reglemente och de inledande principer för delegerade beslut som anges i inledningen av respektive delegationsordningen ska därmed utgöra ramen för

³ Ärendehandbok 2020

⁴ Reglemente för regionstyrelsen 2018-2022

anmälningsförfarandet. Av nämndernas reglementen framgår att respektive nämnd får uppdra åt ledamot eller ersättare eller åt grupp av ledamöter och/eller ersättare eller åt tjänsteperson att på nämndens vägnar besluta i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden, dock inte i fall som avses i Kommunallagens 6 kap 38 § (ambulansdirigeringsnämnden hänvisar felaktigt till Kommunallagens 6 kap 34 §). Nämndernas delegationsordningar anger samstämmiga principer för delegeringen där det framgår att beslut som fattats enligt delegation ska anmälas till respektive nämnd. I de beslut där rätt till vidaredelegation finns angivet avses vidaredelegation i ett led. De tjänstepersoner som fått uppdrag att fatta beslut genom vidaredelegation ska anmäla besluten till den nämnden.

Av kollektivtrafiknämndens reglemente anges att beslut som fattats enligt delegation ska anmälas till nämnden. I de beslut där rätt till vidaredelegation finns angivet avses vidaredelegation i ett led. Beslut som fattats på vidaredelegation ska anmälas till direktören/motsvarande, vilken i sin tur ska anmäla delegationsbeslut i den ordning nämnden bestämmer. Enligt de intervjuade anmäls samtliga delegationsbeslut via förvaltningsdirektören.

Bedömning

Finns ändamålsenliga regler och rutiner för dokumentation, protokollering samt anmälan av beslut som fattas med stöd av delegation?

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Bedömningen baseras på att det finns angivna inledande principer för anmälan av delegerade beslut. Principerna anger omfattning av delegation och begränsningar samt att samtliga beslut ska anmälas till nämnderna eller i regionstyrelsens fall arbetsutskottet. I kollektivtrafiknämndens och regionstyrelsens reglementen anges att vidaredelegation ska anmälas till förvaltningsdirektör vilket inte anges i delegationsordningarna. Krav på utformning av delegationsbeslut framgår inte heller dock finns det en upprättad mall som ska utgöra underlag för dokumentation av beslut. Som tidigare nämnts framgår inte tidsfrister för anmälan.

Efterlevnad av regler och rutiner

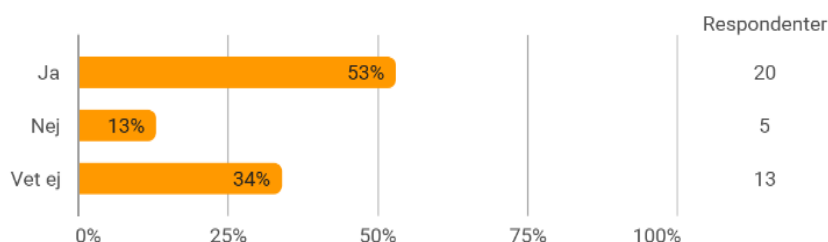
Iakttagelser

Inom ramen för granskningen har stickprov avseende efterlevnaden av återrapporteringsrutiner genomförts. Ett urval av beslut fattade på delegation har gjorts för regionstyrelsen för 2020 samt samtliga beslut anmälda till respektive nämnd utifrån protokoll under 2020. Stickprovet syftar till att verifiera huruvida återrapporteringsrutinerna är kända och efterlevs. Vi har begärt ut besluten i sin helhet och kontrollerat dessa mot den regionövergripande mallen som finns upprättad för anmälan av delegationsbeslut. Av mallen framgår bland annat att delegationsbesluten minst ska innehålla:

- Beslutsfattare
- Beslutsdatum
- Ärende och beslut
- Diarienummer
- Undertecknande från protokollförare och beslutande delegat

Övergripande iakttagelser från stickprovet visar på att mallen tillämpas i samtliga fall. Delegat och vilken typ av beslut av ärende framgår även i samtliga fall. I enskilda fall saknas datum för beslutet (dock framgår det datering för när delegationsbeslutet är upprättat i dessa fall) och i flera fall saknas uppgifter om diarienummer.

Diagram 1.3 Nämnden kontrollerar att delegationsordningen efterföljs.

Enkätresultatet visar att 53 procent av respondenterna uppgav att nämnden kontrollerar att delegationsordningen efterföljs. 47 procent av respondenterna uppgav att det inte kontrolleras eller att respondenten inte har kännedom om det. På frågan om nämnden har anpassat sig efter de nya lagändringar om delegationsbeslut som trädde i kraft 1 januari 2018 uppgav 63 procent att respondenten inte hade kännedom om det.

Regionstyrelsen

För regionstyrelsen har vi granskat totalt 40 anmälda beslut under 2020. Genomgången visar på en generell god efterlevnad av mallen som är upprättad. Vidare framgick följande iakttagelser.

- Samtliga beslut är undertecknade av delegat och protokollförare.
- Beslut inom LSS redovisas som ett samlat ärende och avviker från övriga anmälda beslut då besluten redovisas i en tabell (exempelvis antal bifall, avslag, avvisningar och avskrivningar).
- För enskilda ärenden saknas datum för när beslutet är fattat.
- I regel anmäls beslut till nästkommande sammanträde men i de fall beslut anmäls för en längre period anmäls även äldre beslut (exempelvis gällande LSS-beslut eller beslut om pensioner).
- Samtliga beslut är anmälda till regionstyrelsens arbetsutskott men även redovisade för regionstyrelsen.

Ambulansdirigeringsnämnden

För ambulansdirigeringsnämnden har totalt 12 beslut anmälts under 2020 där samtliga har granskats inom ramen för stickprovet. På nämndens möte, 2020-03-27, informerade ordförande om att på grund av pandemin deltog flera ledamöter via länk och då detta ännu inte hade stöd av reglementet skulle minnesanteckningar föras, och ordförande fattade beslut enligt delegation. Besluten redovisas därefter vid kommande nämnd. Detta tillvägagångssätt tillämpades även 2020-05-27. Följande iakttagelser noterades vid genomgång av besluten.

Mallen tillämpades genomgående och inga avvikelser avseende obehörig delegat noterades. Underlagen som vi har tagit del av är inte undertecknade av delegat. Då protokollen inte anger vilka delegationsbeslut som anmälts så går det inte att verifiera om besluten anmälts till kommande sammanträden med undantag för de ordförandebeslut som fattats när nämnden sammanträde på distans.

- Diarienummer angavs för vissa beslut men saknades för andra.

- Beslut om dataskyddsbud fattades genom ordförandebeslut 2020-08-28. Detta med anledning av att delegation avseende beslut om dataskyddsbud saknas i nämndens delegationsordning till skillnad från regionstyrelsen⁵.
- Yttrande över revisionsrapport fattades som ordförandebeslut 2020-10-23.

Kollektivtrafiknämnden

Nämnden har totalt två anmälda delegationsbeslut under 2020. De anmälda besluten avser följande:

- Ordförandebeslut avseende kurser och konferenser, 2020-02-27.
- Godkännande av attestförteckning för 2020 över besluts-, beställnings- och behörighetsattester inom Kollektivtrafikförvaltningen, 2020-04-08.

Mallen tillämpades genomgående och inga avvikelser avseende obehörig delegat har noterats. Det framgår även beslutsdatum, diarienummer och vad beslutet avser. Underlagen som vi har tagit del av är inte undertecknade av delegat. Då protokollen inte anger vilka delegationsbeslut som anmälts så går det inte att verifiera om besluten anmälts till kommande sammanträden. Nämnden fattade beslut, 2020-05-19, om att från och med sammanträdet kommer punkten *Delegationsbeslut och anmälningsärenden* att vara en stående punkt på föredragningslistan.

Kostnämnden.

Nämnden har totalt ett anmält delegationsbeslut under 2020. Det anmälda beslutet avser följande:

- Beslut om dataskyddsbud fattades genom ordförandebeslut 2020-08-28. Detta med anledning av att delegation avseende beslut om dataskyddsbud saknas i nämndens delegationsordning till skillnad från regionstyrelsen⁶. Beslutet är anmält till kommande sammanträde (2020-09-24).

Mallen tillämpades i detta fall och inga avvikelser avseende obehörig delegat noterades. Det framgår även beslutsdatum, diarienummer och vad beslutet avser. Underlaget som vi har tagit del av är inte undertecknade av delegat.

Bedömning

Är regler och rutiner kring dokumentation, protokollering och återrapportering kända i organisationen och efterlevs de?

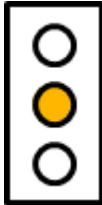
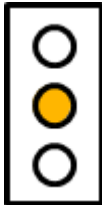
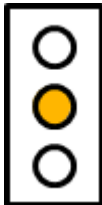
Revisionsfrågan bedöms som uppfyllt.

Bedömningen grundar sig på att den mall som finns för delegationsbeslut har tillämpats i samtliga granskade beslut. Det framgår även vilken delegat som fattat beslutet och vilken typ av beslut som fattats. I enskilda fall saknas datum för beslutet för regionstyrelsen och i vissa fall saknas uppgifter om diarienummer gällande beslut för regionstyrelsen och ambulansdirigeringsnämnden. Beslut som anmäls i grupp för en period riskerar även att inte efterleva den praxis som finns om att beslut ska anmälas till kommande sammanträde.

⁵ I sakgranskning framgår att regionstyrelsen har efter detta reviderat delegationsordningen och tagit bort delegation avseende detta beslut.

⁶ I sakgranskning framgår att regionstyrelsen har efter detta reviderat delegationsordningen och tagit bort delegation avseende detta beslut.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Är delegationsordningarna ändamålsenliga, anpassade till organisationen och uppfyller de lagens krav?	Delvis uppfyllt	
Är den delegerade beslutsrätten tydligt formulerad i delegationsordningarna?	Delvis uppfyllt	
Finns ändamålsenliga regler och rutiner för dokumentation, protokollering samt anmälan av beslut som fattas med stöd av delegation?	Delvis uppfyllt	
Är regler och rutiner kring dokumentation, protokollering och återrapportering kända i organisationen och efterlevs de?	Uppfyllt	

2020-01-29

Tobias Bjöörn

Uppdragsledare

Mathias Westergaard-
Nielsen

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Västmanlands revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-04-29. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.